

SAAVUTETTAVUUSTESTAUSRAPORTTI

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Päiväkodit

<https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/alku>

<https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/myllytonttu>

<https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/metsatahti>

<https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/pihlajamaki/>

<https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/suursuo>

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut

13.8.2020

1	Johdanto	3
2	Toimeksianto.....	4
3	Yhteenveto palvelun saavutettavuudesta.....	4
4	Merkittävät virheet.....	5
4.1	Puutteellisesti kuvattuja linkkejä	5
4.2	Sama linkkiteksti johtaa eri sivuille.....	7
4.3	Tyhjiä elementtejä.....	8
5	Muut virheet	10
5.1	WAI-ARIA-vahvistusvirheviestit tekstissä.....	10
5.2	Päiväkoti Suursuon yhteystiedot.....	10
6	Jatkotoimenpiteet	12
7	Tietoja saavutettavuustestauksesta	12
8	Yhteystiedot	12

1 Johdanto

Tässä raportissa kuvataan havainnot, jotka Palvelukeskus Helsinki teki Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, päiväkodit-sivuston saavutettavuusauditoinnin yhteydessä. Raportissa pyritään tarjoamaan ratkaisuehdotuksia havaittuihin ongelmiin ja puutteisiin. Kunkin havaitun saavutettavuuteen liittyvän ongelman yhteydessä ilmaistaan sen merkitys palvelun käyttäjille seuraavasti:

Kriittinen ongelma:

Estää palvelun tai jonkin sen osion käytön tietyltä käyttäjäryhmältä.

Merkittävä ongelma:

Haittaa palvelun käyttöä siinä määrin, että käyttö muuttuu vaivalloiseksi tai se estyy osittain.

Vähäisempi saavutettavuuteen liittyvä ongelma:

Korjaaminen edistää palvelun käytettävyyttä erityisryhmille.

Havaintojen yhteydessä on viittauksia WCAG –saavutettavuusstandardiin, johon Suomessa voimassa oleva saavutettavuuslaki perustuu. Kun havainnossa on WCAG 2.1 –merkintä, on havainto saavutettavuuslain piiriin kuuluva puute riippumatta siitä, kuinka kriittinen puute on käyttäjän kannalta.

2 Toimeksianto

Testattu palvelu

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, päiväkodit
- <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/alku>
- <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/myllytonttu>
- <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/metsatahti>
- <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/pihlajamaki/>
- <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/suursuo>

3 Yhteenveto palvelun saavutettavuudesta

Sivujen saavutettavuuden taso on suhteellisen hyvä. Suurimmat ongelmat liittyvät linkkeihin ja ne korjaamalla voidaan saavutettavuuden tilaa parantaa.

4 Merkittävät virheet

4.1 Puutteellisesti kuvattuja linkkejä

Kuvaus

Sivustoilla on ruudunlukuohjelmalle puutteellisesti kuvattuja linkkejä. Osa linkeistä avautuu uuteen ikkunaan ilman ennakkovaroitusta ja osasta linkeistä puuttuu maininta PDF-tiedoston avautumisesta. Näitä ovat esimerkiksi toimintasuunnitelmien ja opetussuunnitelmien linkit. Myös osa sivujen linkkiluettelossa olevista linkeistä avaa ilmoittamatta PDF-tiedoston. Uuteen välilehteen varoittamatta avautuvat linkit ja PDF-tiedostot aiheuttavat vaikeuksia apuvälineiden käyttäjille. Sijainnin paikallistaminen ja sivulta takaisin palaaminen voivat olla haasteellisia.

Epäselvästi nimetyt linkit ovat haastavia esimerkiksi ruudunlukuohjelmien käyttäjille. On tavallista, että sivustoa selataan suoraan linkistä toiseen hyppimällä. Jos linkkien nimiöinti on puutteellinen, käyttäjä ei tiedä minne linkki johtaa.

Nimeämättömät linkit, jotka eivät näy sivulla muuten kuin näppäimistöllä liikuttaessa aiheuttavat turhaa sekaannusta käyttäjille.

Kaikkien testattujen päiväkotien etusivujen alareunassa olevassa linkkiluettelossa on ruudunlukuohjelmalle nimeämättömiä linkkejä. Esimerkiksi Hae varhaiskasvatukseen -linkki ei ilmoita, että se avaa uuden ikkunan. Ennen seuraavaa linkkiä "Helsingin varhaiskasvatussuunnitelma" on linkki, joka kuvataan ruudunlukuohjelmalle: "Linkki, avaa uuden ikkunan". Linkki avaa sivun: "Hakeminen varhaiskasvatukseen". Kesällä 2020 avoinna ja suljettuna olevat päiväkodit -linkki ja Helsingin varhaiskasvatussuunnitelma -linkki eivät ilmoita PDF-tiedoston avaamisesta.

Hyvä tietää varhaiskasvatuksesta -linkki ei ilmoita ruudunlukuohjelmalle, että se avaa uuden ikkunan. Tämän jälkeen on linkki, joka kuvataan ruudunlukuohjelmalle: "Linkki, avaa uuden ikkunan". Tämä linkki avaa Tietoa huoltajille -sivun.

Esiopetus - päiväkoti Alku

[Esiopetuksen toimintasuunnitelma](#) (pdf)

[Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelma](#) (pdf)

Sivustolle on lisätty linkkejä, joilla sivun voi jakaa sosiaalisessa mediassa. Tekstiselite "JAA" on piilotettu ruudunlukijoilta ja kuvalinkkien tekstiselitteeksi on asetettu "Facebook" ja "Twitter". Teksti ei ilmaise riittävän selvästi linkkien tarkoitusta.

Linkit

[Kesällä 2020 avoinna ja suljettuna olevat](#)

[päiväkodit](#)

[Hae varhaiskasvatukseen](#)

[Helsingin varhaiskasvatussuunnitelma](#)

[Hyvä tietää varhaiskasvatuksesta](#)

[Ruokalista](#)

[Varhaiskasvatuksen vaihtoehdot](#)

[Varhaiskasvatusmaksut](#)

[Pohjoissaamenkielinen varhaiskasvatus](#)

Ruokalista-linkki ei ilmoita ruudunlukuohjelmalle uuden ikkunan avaamisesta. Tämän jälkeen on nimeämätön linkki, joka kuvataan ruudunlukuohjelmalle "Linkki, avaa uuden ikkunan". Tämä sama toistuu luettelon muidenkin linkkien kohdalla.

Toiminta-ajatus

Perusajatuksena toiminnassamme on tarjota laadukasta ja sitoutunutta päivähoitoa 0-6-vuotiaille lapsille siten, että lapsella on hyvä ja turvallinen olo päivähoitossa. Jokainen lapsi hyväksytään omana yksilönään. Ohjaamme lapsia toimimaan yhdessä sekä huomioimaan ja kunnioittamaan toisiaan. Annamme myös aikaa ja tilaa lapsen leikille.

Toimintasuunnitelmamme löytyy painamalla "Varhaiskasvatus"—painiketta.

Avaa uuden ikkunan

20.01.2020 10:44

JAA  

Päiväkoti Myllytontun etusivulla lauseen "Toimintasuunnitelmamme löytyy painamalla "Varhaiskasvatus"—painiketta" -jälkeen on nimeämätön linkki joka ei näy sivulla, mutta löytyy näppäimistöllä liikuttaessa. Ruudunlukuohjelma antaa informaatioksi: "Linkki, avaa uuden ikkunan". Linkki vie Mannerheimin lastensuojeluliiton sivulle <https://www.mll.fi/>.

Korjausehdotus

Kaikille sivuilla oleville linkeille annetaan riittävä tekstimuotoinen nimiöinti ja tarpeettomat linkit poistetaan. Lisäksi tulee varmistaa, että PDF-tiedoston avaavissa linkeissä sekä uuden välilehden avaavissa linkeissä on tekstimuotoinen kuvaus niiden toiminnasta.

WCAG 2.1

3.2.4 Johdonmukainen merkitseminen

Taso: AA

Komponentit, joilla on sama toiminnallisuus verkkosivujen joukossa, merkitään johdonmukaisesti.

1.3.1 Informaatio ja suhteet

Taso: A

Esitystavassa välittyvät informaatio, rakenne ja suhteet voidaan selvittää ohjelmallisesti tai ne ovat saatavilla tekstinä.

4.1.2 Nimi, rooli, arvo

Taso: A

Kaikkien käyttöliittymäkomponenttien (mm. lomake-elementit, linkit ja skriptien luomat komponentit) nimi ja rooli voidaan selvittää ohjelmallisesti tilat, ominaisuudet ja arvot, jotka käyttäjä voi asettaa, voidaan myös asettaa ohjelmallisesti ja tieto näiden muutoksista on käyttäjäagenttien, mukaan lukien avustavien teknologioiden, saatavissa.

2.4.6 Otsikot ja nimilaput

Taso: AA

Otsikot ja nimilaput kuvailevat aiheen tai merkityksen.

4.2 Sama linkkiteksti johtaa eri sivuille

Kuvaus

Päiväkodin nimellä on useita linkkejä samalla sivulla. Nämä toistuvat jokaisen päiväkodin sivuilla, esimerkkinä päiväkotiki Alku. Kun samaa linkkitekstiä käytetään linkeissä, jotka ohjaavat käyttäjän eri kohteisiin, käyttäjät eivät välttämättä tiedä niiden eroa ilman asianmukaista selitystä.

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut

13.8.2020

HELSINGIN VARHAISKASVATUS » PÄIVÄKODIT AAKKOSITTAIN » **PÄIVÄKOTI ALKU**

PÄIVÄKOTI ALKU

Varhaiskasvatus

Esiopetus

Päiväkoti Alku

Väinöläntäti 5
00610 Helsinki
PL 61970, 00099 Helsingin
kaupunki
+358 9 310 52990, +358 9 310
64601

Lue lisää

[Toimipiste kartalla](#)

Päiväkoti Alku



Korjausehdotus

Varmistetaan, että linkit ovat erotettavissa linkkitekstiensä tai WAI-ARIA-merkkien ('aria-labelledby' tai 'aria-label') avulla, jotta on selvää, että ne johtavat eri kohteisiin.

WCAG 2.1

2.4.6 Otsikot ja nimilaput

Taso: AA

Otsikot ja nimilaput kuvailevat aiheen tai merkityksen.

4.3 Tyhjiä elementtejä

Kuvaus

Päiväkotien toimipistekuvaus-sivuilla ennen tapahtumakalenteria on elementti, jonka ruudunlukuohjelma lukee: "Napsautettava". Tässä ei kuitenkaan ole napsautettavaa funktiota eikä sen aktivoinnista tapahdu mitään. Ruudunlukuohjelmaa käyttävä ei tiedä onko kyseessä oikea painike vai ei.

Korjausehdotus

Tyhjä elementti tulisi muotoilla uudelleen tai poistaa kokonaan.

WCAG 2.1

4.1.1 Jäsentäminen

Taso: A

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut

13.8.2020

Kun sisältö on toteutettu merkkaukieliä käyttämällä, elementeillä on täydelliset alku- ja lopputagit, elementit on järjestetty sisäkkäin spesifikaation mukaisesti, samaa attribuuttia ei ole annettu elementeille moneen kertaan ja kaikki ID-tunnisteet ovat yksilöllisiä, paitsi tilanteissa, joissa määritykset sallivat tämänkaltaiset ominaisuudet.

5 Muut virheet

5.1 WAI-ARIA-vahvistusvirheviestit tekstissä

Kuvaus

Sivulla <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/paivakodit/myllytonttu> kohdassa "Puhelinnumerot:" on html-tageihin liitetty aria-invalid-attribuutteja, jotka ruudunlukijaa käyttäessä luetaan "kirjoitusvirhe". Tämä voi aiheuttaa epäselvyyttä sisällön tarkoituksesta ruudunlukijaa käyttävälle.

Korjausehdotus

Attribuutit tulisi poistaa sivulta, koska kyseessä ei ole käyttäjän aiheuttama kirjoitusvirhe.

WCAG 2.1

Tämä havainto ei ole WCAG-rikkomus (taso A tai AA), mutta sen korjaaminen edistää verkkosivujen saavutettavuutta

5.2 Päiväkoti Suursuon yhteystiedot

Kuvaus

Päiväkoti Suursuon yhteystiedoissa on toisen päiväkodin nimellä linkki "Päiväkoti Korento". Päiväkoti Suursuon nimellä ei ole linkkiä lisätietoihin. Myös "Lue lisää"-linkki vie Päiväkoti Korennon tietoihin.

Puhelin- ja hyvinvointipalvelut

13.8.2020

PÄIVÄKOTI SUURSUO

Varhaiskasvatus

Esiopetus

Päiväkoti Korento

Suursuonlaita 6

00630 Helsinki

PL 63933, 00099 Helsingin kaupunki

+358 9 310 69836, +358 9 310

69809

Lue lisää

 Toimipiste kartalla

Korjausehdotus

Linkit tulisi korjata osoittamaan linkkitekstin mainitsemaalle sivulle.

WCAG 2.1

Tämä havainto ei ole WCAG-rikkomus (taso A tai AA), mutta sen korjaaminen edistää verkkosivujen saavutettavuutta

6 Jatkotoimenpiteet

Suosittelimme linkkien korjaamista. Myös vähäisemmät puutteet on hyvä korjata, jotta voidaan varmistaa palvelun toimivuus erilaisilla apuvälineillä. Osa raportoiduista ongelmista voi johtua hel.fi-sivupohjan ongelmista. Ne tullaan korjaamaan tulevassa sivupohjauudistuksessa.

7 Tietoja saavutettavuustestauksesta

Testauksen suoritti Palvelukeskus Helsinki, puhelin- ja hyvinvointipalvelut-yksikkö.

Saavutettavuus on tarkistettu käyttäen ohjelmallista saavutettavuustarkistusta sekä sivuston manuaalista tarkistusta. Testauksessa syntyneet toiminnalliset havainnot pätevät sekä työpöytä- että mobiililaiterympäristöön.

Manuaalisessa testauksessa on käytetty Chrome- ja Firefox-selaimia, niiden 200% tiloja sekä tietoteknisiä apuvälineitä, kuten ruudunlukuohjelmia, ohjaimia ja erikoisnäppäimistöjä. Mobiilitestaus toteutettiin iOS- ja Android-käyttöjärjestelmillä ja niille tarkoitetuilla ruudunlukuohjelmilla.

8 Yhteystiedot

Palvelukeskus Helsinki, puhelin- ja hyvinvointipalvelut

saavutettavuus@hel.fi